

32. Liikennelaitos

ALKUSANAT JA KATSAUS VUODEN PÄÄTAPAHTUMIIN

Vuoden 1966 liikenneolosuhteille oli edelleenkin tunnusomaista yksityisautojen voimakas lisääntyminen. Liikennelaitoksen matkustajamäärät pysyivät kuitenkin edellisen vuoden tasalla. Kanta- ja esikaupunkiautolinjoilla todettiin jonkin verran matkustajien vähenemistä, mutta raitiolinjoilla matkustajat lisääntyivät.

Heinäkuussa toteutettiin laitoksen kehittämä uusi kuljettajarahastusjärjestelmä Lauttasaaren suunnalla ja todettiin sen tarkoituksenmukaisen ajokaluston ja tehokkaiden rahastusvälineiden avulla soveltuvan hyvin käytäntöön. Lähinnä kokeilumielessä tutkittiin radiopuhelinten ja television käyttöä liikenteen valvonnassa ja ohjauksessa.

Tariffikorotus astui voimaan joulukuun alusta, joten sen merkitys vuoden taloudelliseen tulokseen oli vähäinen. Toiminnan taloudellisuuteen kiinnitettiin erityisesti huomiota heikentämättä kuitenkaan matkustajapalvelua. Toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti töiden rationalisointiin ja ns. hukkakilometrien määrän vähentämiseen.

Vartiokylän varikko otettiin käyttöön 29. päivänä toukokuuta ja se helpotti osaltaan idän suunnan liikennettä ja vähensi huomattavasti em. hukkakilometrejä.

Tiedotustoimintaa aktivoitiin toimittamalla erilaisia esitteitä, suorittamalla lehdistössä ennakkoinformointia tulevista muutoksista jne. Lienee syytä mainita keväällä ja syksyllä toimeenpantu lehdistö- ja propagandarynnäkö liikennelaitoksen liikennevälineiden käyttämiseksi työmatkoilla yksityisautojen asemesta.

Työturvallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota ja sen edistämiseksi järjestettiin edellisen vuoden tapaan työturvallisuuskilpailu.

Henkilökunnan asunto-osakeyhtiörakennus valmistui vuoden lopulla. Laitoksen osuus hankkeen onnistumisessa oli ratkaiseva.

LAITOKSEN TALOUS

Laitoksen taloudellinen tulos vuodelta 1966 osoittaa 17 482 735,09 markan suuruisia tappiota, kun jätetään huomioimatta laitoksen pääomalle laskettava korko. Edellisen vuoden tulokseen nähden on tappio 5 326 819,89 markkaa suurempi.

Kvaston hyväksymän palkkojen yleistarkistuksen (5—6,15 % 1.1.66 lukien) ja palkkausjärjestelyn johdosta kohosivat keskimääräiset palkkauskustannukset vuoden 1966 aikana n. 10,5 %, mikä kuitenkin henkilökunnan määrän vähetessä 4 096 henkilöstä 3 989 henkilöön supistui 8,2 %:ksi eli markkamääräisesti arvoon 3,58 mmk.

Eläkemenot kasvoivat vuoden 1966 aikana 1,01 mmk eli 15,8 %. Eläkeläisten lukumäärä oli 31.12.1966 1 232, joka on 85 henkilöä suurempi kuin vuonna 1965.

Henkilöstömenojen kokonaislisäys oli edelliseen vuoteen verrattuna 4,84 mmk eli 9,3 %.

Muiden menojen osalta muutoksia aiheuttivat edelliseen vuoteen verrattuna pääasiassa:

- poistojen kasvu 4 %, jonka aiheuttivat linja-autokaluston lisääntyminen ja raitioliikenteen sekä yhteisen kaluston uudishankinnat,
- linja-autojen ja raitiovaunujen käyttövoiman hinnankorotukset, jotka yhteiseltä vaikutukseltaan merkitsivät noin 10,6 %:n lisäystä käyttövoimamenoihin ja
- korjaustarvikkeiden lisäys 8,2 %.

Varsinaiset tulot olivat 63 011 518,28 markkaa, mikä on 1 483 125,05 markkaa suurempi kuin vuoden 1965 vastaava luku. Tulojen kasvun aiheutti pääasiassa 1.12.1966 voimaantullut uusi tariffi.

Eri toimintamuotojen menot ja tulot käyvät ilmi laitoksen tilinpäätöstageista.

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVO 1.1.1966 ... 83 331 751

Lisäykset:

Talousarvion pääomarahoina hankittu	3 660 767	
Keskeneräisistä uudishankinnoista siirretty	4 130 728	
Muut lisäykset	<u>53 039</u>	7 844 534

Vähennykset:

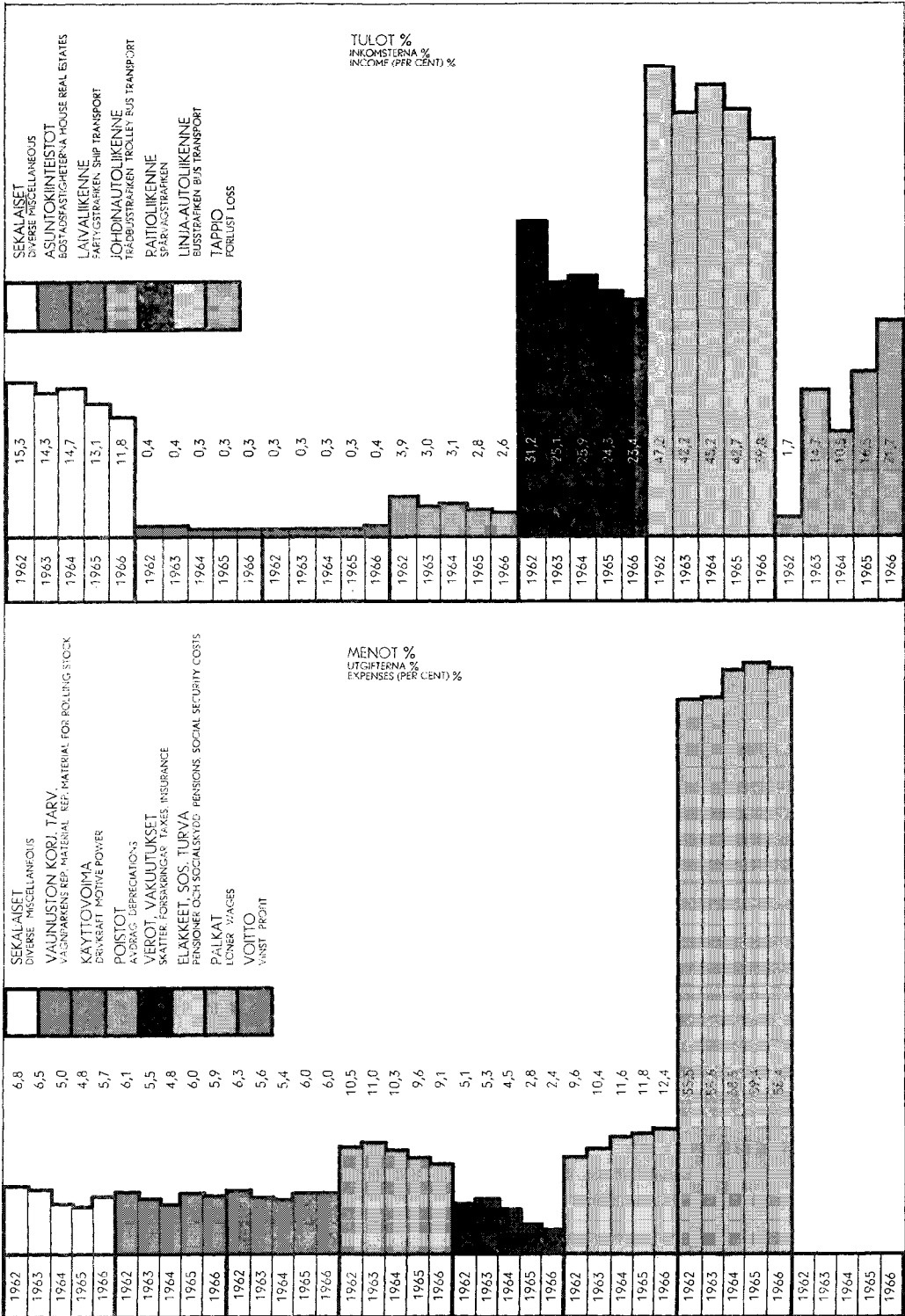
Poistot	7 290 861	
Myynnit ja romutukset	<u>71 111</u>	7 361 972

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVO 31.12.1966 mk 83 814 313

LIIKENNELAITOKSEN TULOT JA MENOT VUOSINA 1962—1966

TRAFIKVERKETS INKOMSTER OCH UTGIFTER ÅREN 1962—1966

INCOME AND EXPENSES OF HELSINKI CITY TRANSPORT DURING THE YEARS 1962—1966

OMAISUUSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1966

Vastaavaa:

Varsinainen omaisuus		
Rahoitusomaisuus	mmk	mmk
Kassavarat	0,02	
Tilisaatavat	<u>0,70</u>	0,72
 Vaihto-omaisuus		
Varastot		3,99
 Käyttöomaisuus		
Liikennekiinteistöt	34,94	
Asuntokiinteistöt	1,38	
Radat ja ajojohdot	6,49	
Raitiovaunusto	18,95	
Linja-autovaunusto	20,26	
Johdinautovaunusto	0,13	
Johdinautojen ajojohdot	0,07	
Henkilö- ja pakettiautot	0,09	
Lautta	0,04	
Kalusto	1,01	
Puhelinosuudet	0,16	
Keskeneräiset uudishankinnat	<u>0,29</u>	83,81
 Siirtyvät erät		
Nostamattomat määrärahat		2,26
 Ylimääräinen omaisuus		
Vieraat pankkitalletukset		0,02
Tilivuoden tappio		17,48
		<u>mmk 108,28</u>

Vastattavaa:

Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Tilivelat	4,02	
Talletetut vieraat varat	0,60	
Konttokuranttivelka	<u>17,59</u>	22,21
Pitkäaikainen		
Pääomavelka kaupungille		83,81
 Siirtyvät erät		
Vapaina siirtyvät määrärahat	0,65	
Sidottuina siirtyvät määrärahat	<u>1,61</u>	2,26
		<u>mmk 108,28</u>

TULOSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1966

VARSINAISET MENOT:

	mmk	mmk
Hallinto		
Yleiset hallintomenot	0,19	
Yhteiset osastot	3,02	
Tarverahat	0,21	
Huoneistomenot	<u>0,14</u>	3,56
Raitoliikenne		
Liikennehenkilökunnan palkat	10,69	
Käyttövoima	2,04	
Radat ja ajojohdot	2,21	
Vaunuston korjaukset ja huolto	4,86	
Käyttörakennukset	0,46	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>2,27</u>	22,53
Autoliikenne		
Liikennehenkilökunnan palkat	20,42	
Poltto- ja voiteluaineet	2,83	
Autoverot ja -vakuutukset	1,58	
Vaunuston korjaukset ja huolto	9,25	
Käyttörakennukset	1,08	
Ulkopuolisten suorittamat ajot	0,79	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>4,84</u>	40,79
Laivaliikenne		
Palkat	0,14	
Muut menot	0,06	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>0,01</u>	0,21
Asuntokiinteistöt		
Palkat	0,03	
Muut menot	0,15	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>0,04</u>	0,22

Yhteiset sekalaiset menot

Vuokrat	0,03	
Vakuutukset	0,37	
Korot	0,58	
Työkalujen ja kaluston hankinta	0,21	
Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut:		
Eläkkeet	7,35	
Sosiaaliturvamaksut	2,64	
Muut edut	0,27	
Hallintorakennukset	0,07	
Sekalaiset liikennemenot	1,47	
Käyttöomaisuuden poistot	0,19	13,18
		<u>mmk 80,49</u>

VARSINAISET TULOT:

	mmk	mmk
Raitiliikenne		18,84
Autoliikenne		34,10
Laivaliikenne		0,29
Asuntokiinteistöt		0,24
Yhteiset lipputulot:		
Koulu- ja invalidiliput	2,61	
Virkamiesliput	0,63	
Kaupungin alennuslippuavustus	3,74	
Muut liput	1,33	8,31
Sekalaiset tulot		1,23
Tilivuoden tappio		17,48
		<u>mmk 80,49</u>

Omakustannuseriaatteen mukaan, jolloin käyttöomaisuuden korko laitokseen sijoitetulle pääomalle on laskettu 6 %:n mukaan, olisi laitoksen tulos ollut tappiota mmk 22,48.

VARASTOJEN KEHITYS

OMAT VARASTOT 1.1.1966		3 489 187,31
Ostot v. 1966		
— varastoon	5 401 789,81	
— kaupintavarastosta	1 242 719,37	
— itse tehdyt tarvikkeet	158 202,94	
— dieselöljyn varmuusvarasto	712 200,—	7 514 912,12
	<hr/>	
Kulutus v. 1966		
— varastosta	6 684 763,86	
— itse tehdyt tarvikkeet	136 198,35	
— epäkurantin tavaran poisto	195 113,61	7 016 075,82
	<hr/>	
Omat varastot 31.12.1966		
Varsinainen varasto	3 101 496,01	
Varmuusvarasto (tarvikkeet ja dieselöljy)	886 527,60	
	<hr/>	
	(3 988 023,61)	
	<hr/>	
OMAT VARASTOT 31.12.1966		<u>3 988 023,61</u>

Varsinaisen varaston arvo on pienentynyt 0,359 mmk eli n. 10 %.

Varmuusvaraston arvo on noussut 0,858 mmk, mikä johtuu uuden dieselöljyvaraston muodostamisesta.

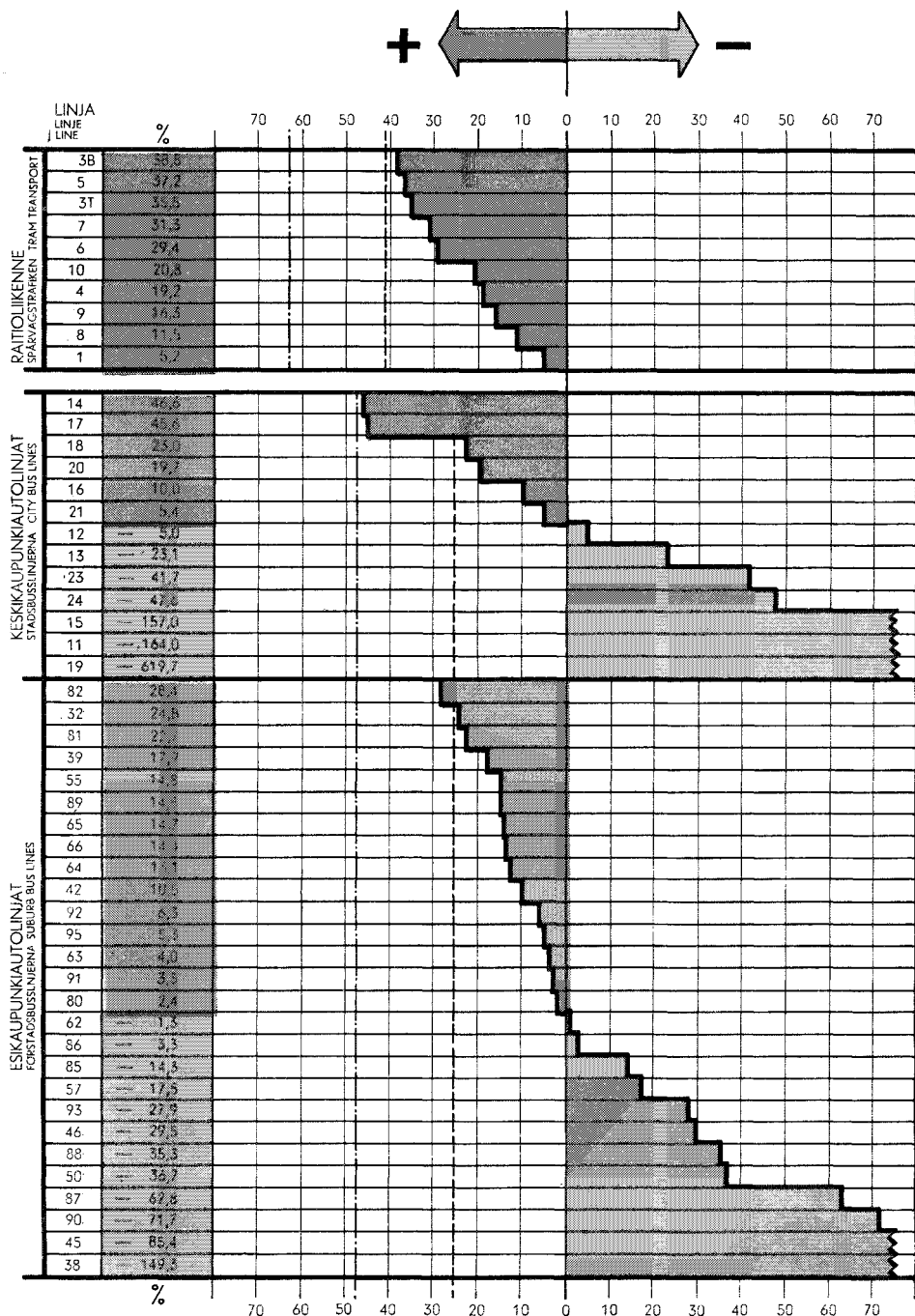
Kun otetaan huomioon hintojen tavanmukainen nousu, verotuksesta johtuvat hintojen korotukset sekä toimintavarmuuden asettamat vaatimukset, voidaan todeta, että varastotoiminta on edelleenkin kehittynyt edulliseen suuntaan. Tätä tukee myös toteamus siitä, että varsinaisten varastojen kierto nopeus on noussut 2,16 sen ollessa edellisenä vuonna 2,01.

LIKENNELAITOKSEN LINJOJEN KATETUOTTOPROSENTIT VUONNA 1966

TRAFIKVERKETS LINJERS TECKNINGSBIDRAGSPROCENT ÅR 1966

PERCENTILE BREAK-EVEN AMOUNT OF THE LINES OF HELSINKI CITY TRANSPORT IN THE YEAR 1966

$$\text{Katetuottoprosentti} = 100 \times \frac{\text{linjan tuotto} \text{ ./} \text{ linjakustannukset}}{\text{linjan tuotto}}$$

$$\text{Teckningsbidragprocent} = 100 \times \frac{\text{linjens avkastning} \text{ ./} \text{ linjekostnaderna}}{\text{linjens avkastning}}$$

$$\text{Break-even per cent} = 100 \times \frac{\text{profit per transit line} \text{ ./} \text{ the line expenses}}{\text{profit per transit line}}$$

— — — = prosenttiluku, joka kattaa kuljetusmuotokustannukset

= procenttal, som täcker trafikmedelskostnaderna

= percentage, which covers the costs of transport group expenses

— — — = prosenttiluku, joka kattaa yhteiset kustannukset (Linja on kannattava, jos prosenttipylväs ylittää tämän viivan)

= procenttal, som täcker gemensamma utgifter (Linjen är lönsam, om procentpelaren överskrider detta streck)

= percentage, which covers combined expenditures (The transit line is profitable if the per cent column exceeds this score line)

LIIKENNE

Matkustajien kokonaismäärä oli 141,6 milj. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 100 000 matkustajaa.

Diesel- ja johdinautojen varsinainen matkustajamäärä oli yhteensä 71,4 milj. Vähennys oli 420 000 matkustajaa vuoteen 1965 verrattuna.

Raitioliikenteen varsinainen matkustajamäärä oli 50,3 milj. Lisäys vuoteen 1965 verrattuna oli n. 1 000 000 matkustajaa.

Näiden lisäksi auto- ja raitioliikenteessä oli yhteisiä matkoja 19,9 milj. Vähennys vuoteen 1965 verrattuna oli 0,4 milj.

Autoliikenne

Ajokilometrejä kertyi 28 108 089 km, joten vähennys edellisestä vuodesta oli 353 700 km.

Vuoden alussa oli arkipäivien tungosaikaliikenteessä 403 diesel- ja 17 johdin-autoa, kesällä 310 diesel- ja 10 johdinautoa, vuoden lopussa 406 diesel- ja 17 johdinautoa.

Yksityisiltä liikennöitsijöiltä vuokratuilla linja-autoilla ajettiin tungosaikoina yhteensä 788 405 km, jotka sisältyvät edellä mainittuun kokonaiskilometrimäärään.

Partioautojen avulla valvottiin liikennettä, selvitettiin mm. autolinjoilla 334 ja raitiolinjoilla 614 liikennehäiriötä ja hoidettiin 32 potilaskuljetusta.

Linjoilla tapahtuneet muutokset

- 26 01 autoliikenne Suomenlinnaan pienoislinja-autoilla.
- 29 05 otettiin käyttöön Vartiokylän uusi varikko »Varha».
- 29 05 linjan 50A reitti lyhennettiin siten, että päätepysäkki siirrettiin Verkko-saaresta Pääskyläkadulle.
- 29 05 linjojen 14A, 50A, 63A ja 66A lauantai liikenne lopetettiin kesän ajaksi.
- 04 07 kuljettajarahastus aloitettiin linjoilla 20 ja 20V.
- 01 09 linjan 17 reitin pohjoispää siirrettiin Inkoonkadulle.
- 01 09 linjojen 50 ja 50A reitti muutettiin kulkemaan Alppilan kautta.
- 01 09 linjan 81 reitti muutettiin kulkemaan koko Länsi-Herttoniemen läpi, jolloin linjan 80 liikenne lopetettiin.
- 01 09 linjan 92S reitti jatkettiin Myllypadontielle.
- 12 09 autolinjaa 19 alettiin liikennöidä Ruoholahdesta Jätkäsaareen.
- 21 09 jatkettiin linjojen 16 ja 16A reittejä Liisankadulta Kirjatyöntekijäncadulle.
- 03 12 linjojen 81—95 reitti muutettiin Hakaniemen rannasta Hakaniemen sillan alitse Sörnäisten rantatielle.

Raitiovaunuliikenne

Ajokilometrejä kertyi 8 312 479 km, joten vähennys edellisestä vuodesta oli 98 209 km.

Arkipäivien tungosaikaliikenteessä oli ajalla 1.1—28.5. ja 1.9—31.12 121 moottori- ja 69 perävaunua. Ajalla 29.5—31.8 oli liikenteessä 92 moottori- ja 32 perävaunua. 4-akselisia vaunuja oli liikenteessä kaikkiaan 105, joista 80 moottori- ja 25 perävaunuja.

Toimintavuoden aikana ei suoritettu linjamuutoksia, paitsi että yöliikennelinja 4A Erottaja—Munkkiniemi lopetettiin 1.9, jonka jälkeen yövaunut linjalla 4 ovat ajaneet Kirurgille asti.

Lauttaliikenne

»Korkeasaari—Högholmen» moottorilautta suoritti aikana 8.5—12.6 ja 19.6—9.10 kaikkiaan 2 358 edestakaista vuoroa Korkeasaareen kuljettaen yhteensä 309 355 matkustajaa, joista 219 326 aikuisten, 89 200 lasten ja 829 retkeilyli- puilla.

Lisäksi suoritti lautta 333 edestakaista vuoroa Suomenlinnaan 13.6—18.6 ja 10.10—26.10 välisinä aikoina.

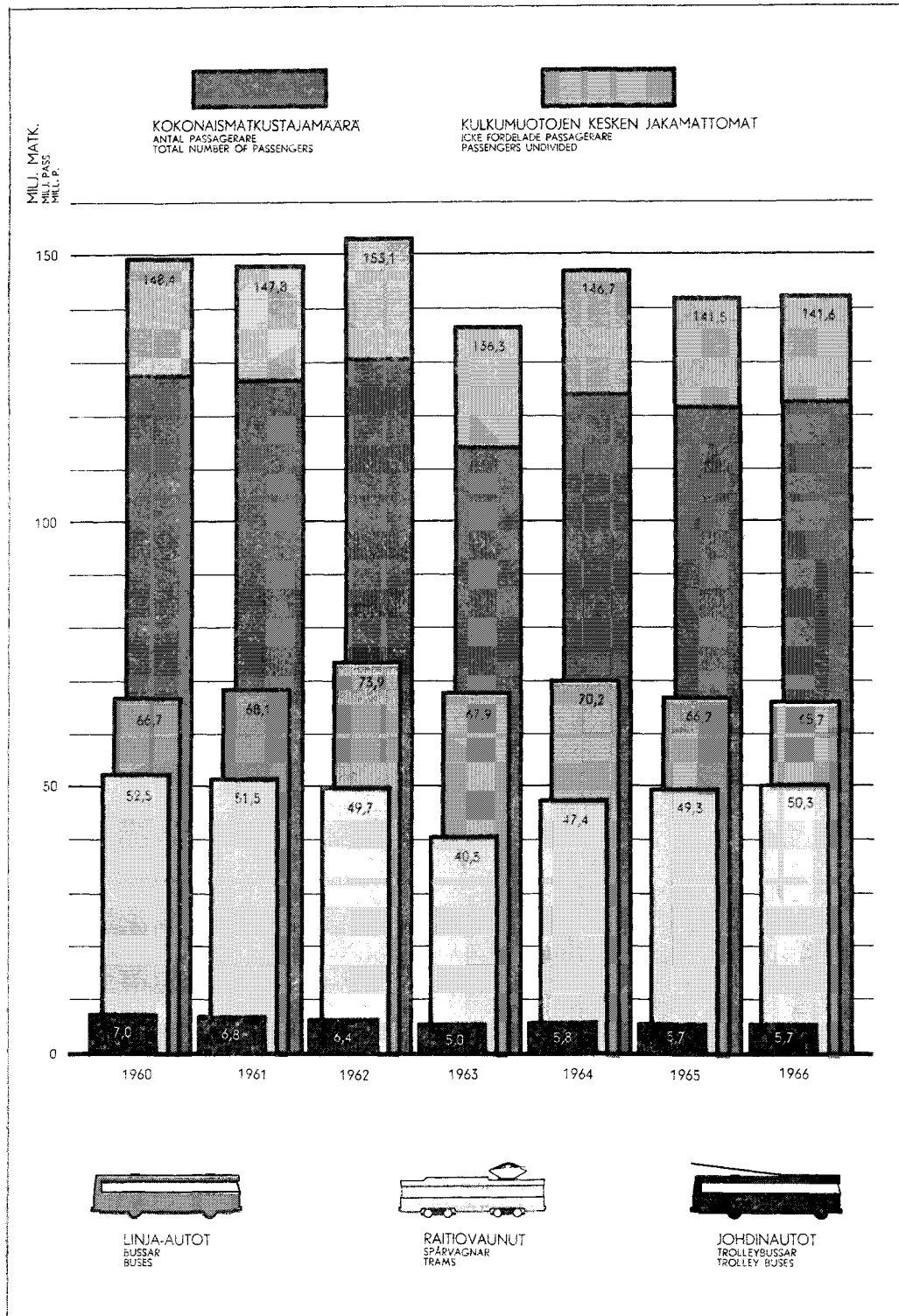
Yksityinen liikenteenharjoittaja on liikennöinyt MS »Terhillä» apuvuonena 496 edestakaista vuoroa Korkeasaareen.

Liikenteen suunnittelu

Suunnittelussa käytettiin hyväksi mm. kesän ja talven matkustajalaskentoja, kuormitustarkkailuja sekä kaupungin väestöä koskevia tilastoja. Liikennesuunnitteluosasto laati mm. kilometri- ja matkustaja-arvion seuraavalle vuodelle.

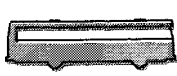
MATKUSTAJIEN JAKAUTUMINEN ERI KULKUNEUVOJEN KESKEN VUOSINA 1960—1966

PASSAGERARNA FÖRDELNING PÅ DE SKILDA KOMMUNIKATIONSMEDLEN ÅREN 1960—1966
THE DISTRIBUTION OF PASSENGERS PER DIFFERENT VEHICLES DURING THE YEARS 1960—1966

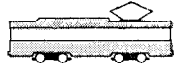

LIIKENNEKALUSTON MÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1960—1966

UTVECKLINGEN AV VAGNANTALET ÄREN 1960—1966
ROLLING STOCK DURING THE YEARS 1960—1966

LINJA-AUTOT
RUSSTAR
BUSES

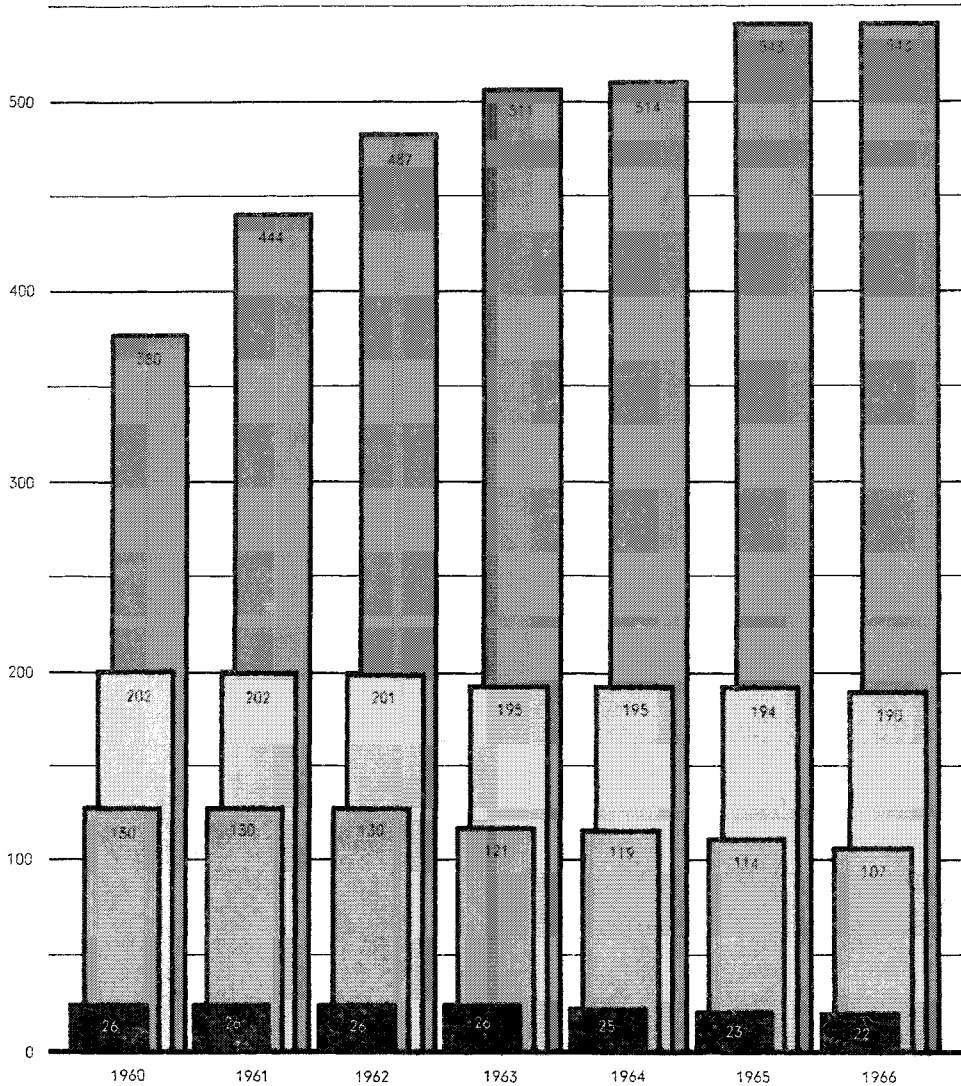
RAITIOMOOTORIVAUNUT
SPÄRV. MOTORV.
TRAMS

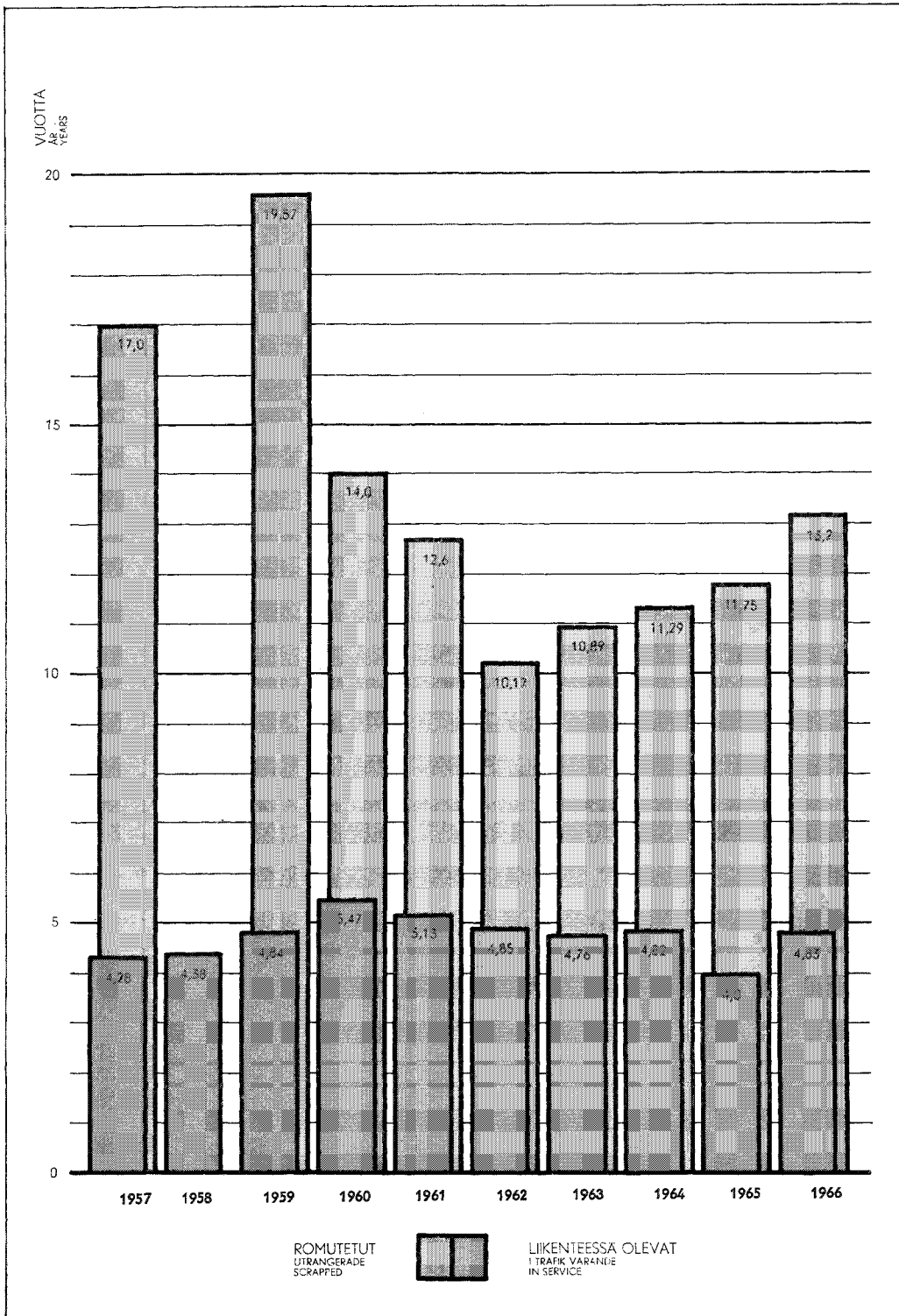
RAIPIOPERAVAUNUT
SPÄRV. SLÄPV.
TRAILERS

JOHDINAUTOT
TROLLEYBUSAR
TROLLEY BUSES

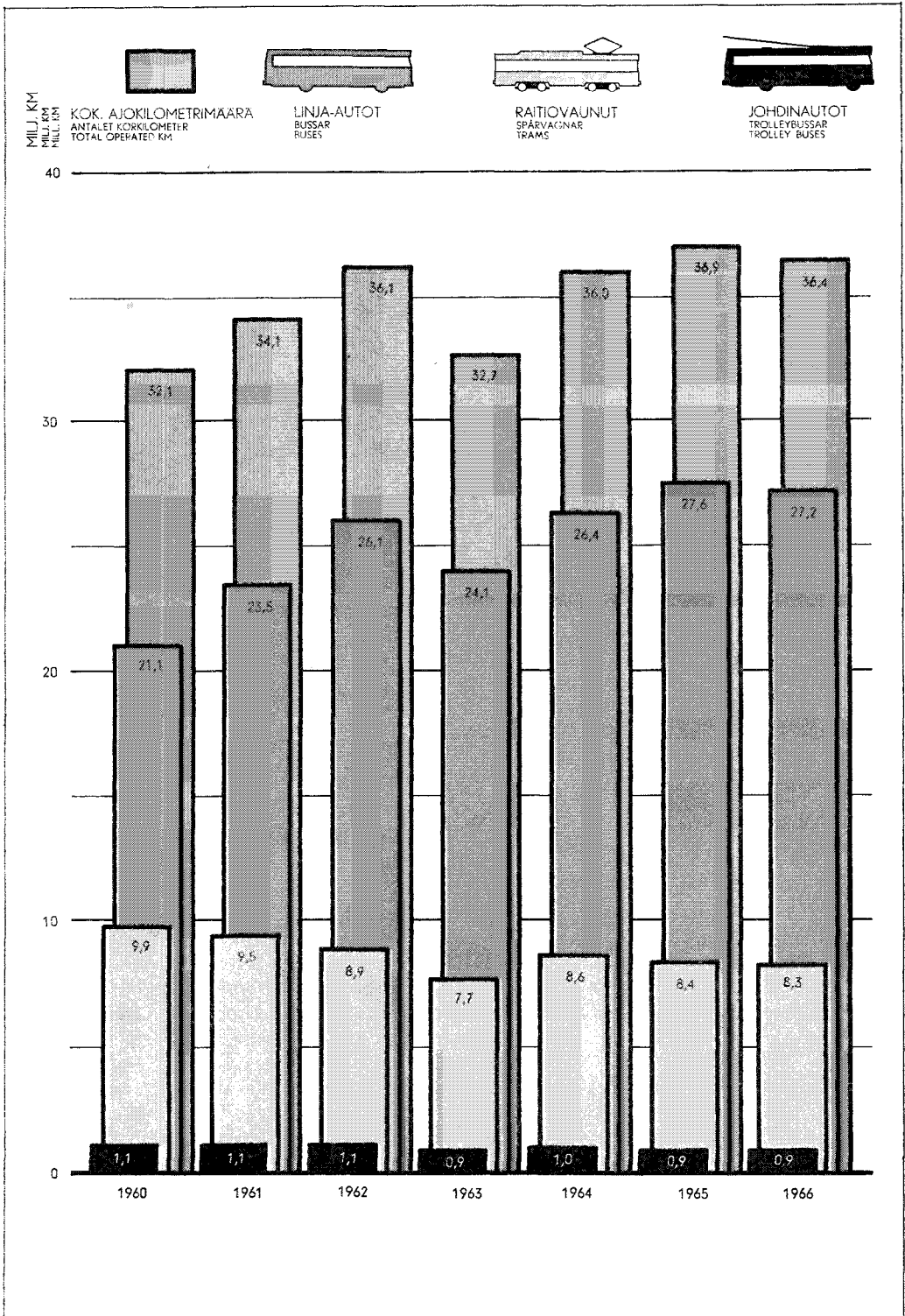

LINJA-AUTOKALUSTON KESKI-IÄN KEHITYS VUOSINA 1957—1966
 UTVECKLINGEN AV VAGNPARKENS MEDELÅLDER ÅREN 1957—1966
 AVERAGE AGE OF BUSES DURING THE YEARS 1957—1966

AJOKILOMETRIMÄÄRIEN JAKAUTUMINEN VUOSINA 1960—1966

FÖRDELNINGEN AV ANTALET KÖRKILOMETER ÄREN 1960—1966
OPERATED KILOMETERS DURING THE YEARS 1960—1966

LIKKUVA KALUSTO

Liikkuva kalusto pysyi suunnilleen saman suuruisena kuin edellisenä vuonna. Linja-autokalusto jäi ennalleen, sillä osa vuoden hankintaerästä siirtyi vuonna 1967 toimitettavaksi. Raitiovaunu- ja johdinautokalusto väheni hieman normaalin romuttamisen johdosta, koska uusia hankintoja ei tehty. Oheinen taulukko osoittaa kaluston määrän kehityksen viime vuosina.

Liikkuva kalusto	1962	1963	1964	1965	1966
Linja-autot:					
Vuoden aikana hankittu	67	73	42	81	21
Vuoden aikana romutettu	24	50	41	52	20
Lukumäärä vuoden lopussa	487	511 ¹⁾	514 ¹⁾	543	544 ¹⁾
Turistivaunuja	2	1	1	1	1
Johdinautot:					
Lukumäärä vuoden lopussa	26	26	25	23	22
Raitiovaunut:					
Moottorivaunuja, 4-akselisia	111	111	111	111	111
Moottorivaunuja, 2-akselisia	91	84	84	83	79
Perävaunuja, 4-akselisia	30	30	30	30	30
Perävaunuja, 2-akselisia	100	91	89	84	77
Alukset:					
Moottorilautta »Korkeasaari—Hög- holmen»	1	1	1	1	1

¹⁾ Näihin lukuihin sisältyvät myös vuokralla olevat koeautot.

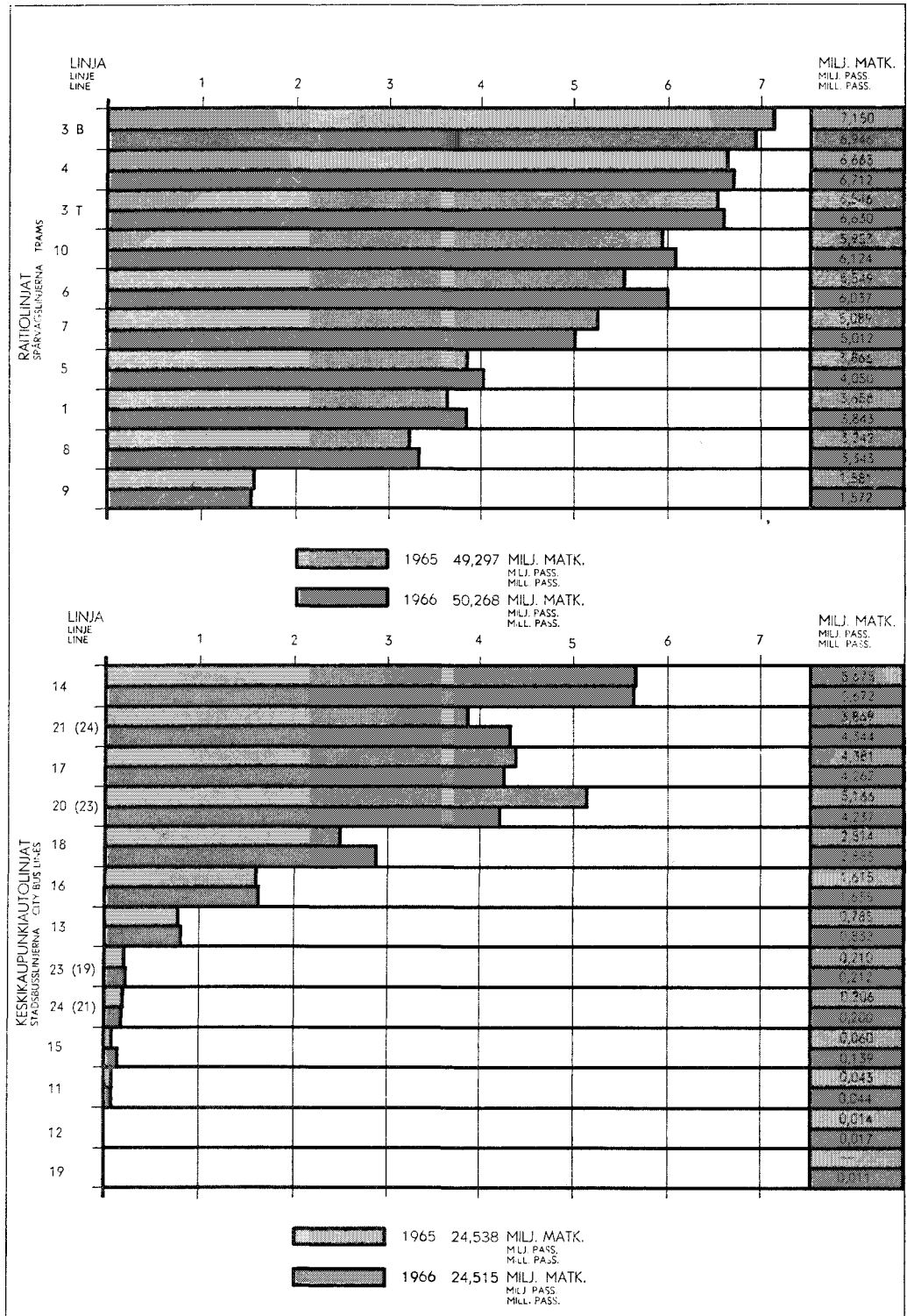
Kaluston hankinnassa pyrittiin aikaisempaan tapaan tarkoituksenmukaisiin ja turvallisiin teknillisiin ratkaisuihin samalla ottaen huomioon standardisointinäkökohdat. Kertomusvuonna hankittu linja-autoerä oli ensimmäinen täysin ilmajousilla varustettu. Kuljettajarahastusmahdollisuus oli myös jo valmistusvaiheessa otettu huomioon. Vanhaa kalustoa muutettiin kuljettajarahastukseen soveltuvaksi ja varustettiin pienessä määrin radiopuhelimilla.

Laitoksen käyttöön saatiin syksyllä yksi erikoisesti kuljettajarahastukseen suunniteltu perään sijoitetulla moottorilla varustettu koeauto, joka on automaattivaihteistoinen ja erittäin täydellisellä oviautomatiikalla ja turvalaitteilla varustettu. Lisäksi tilattiin kaksi kotimaista samantyyppistä koeautoa sekä 30 kpl. samanalaista linja-autoa kuin oli toimintavuoden hankinta. Yhteistyössä Tampereen, Turun ja Helsingin liikennelaitosten kanssa laadittiin yhteiset teknilliset vaatimukset tulevia linja-autohankintoja silmälläpitäen.

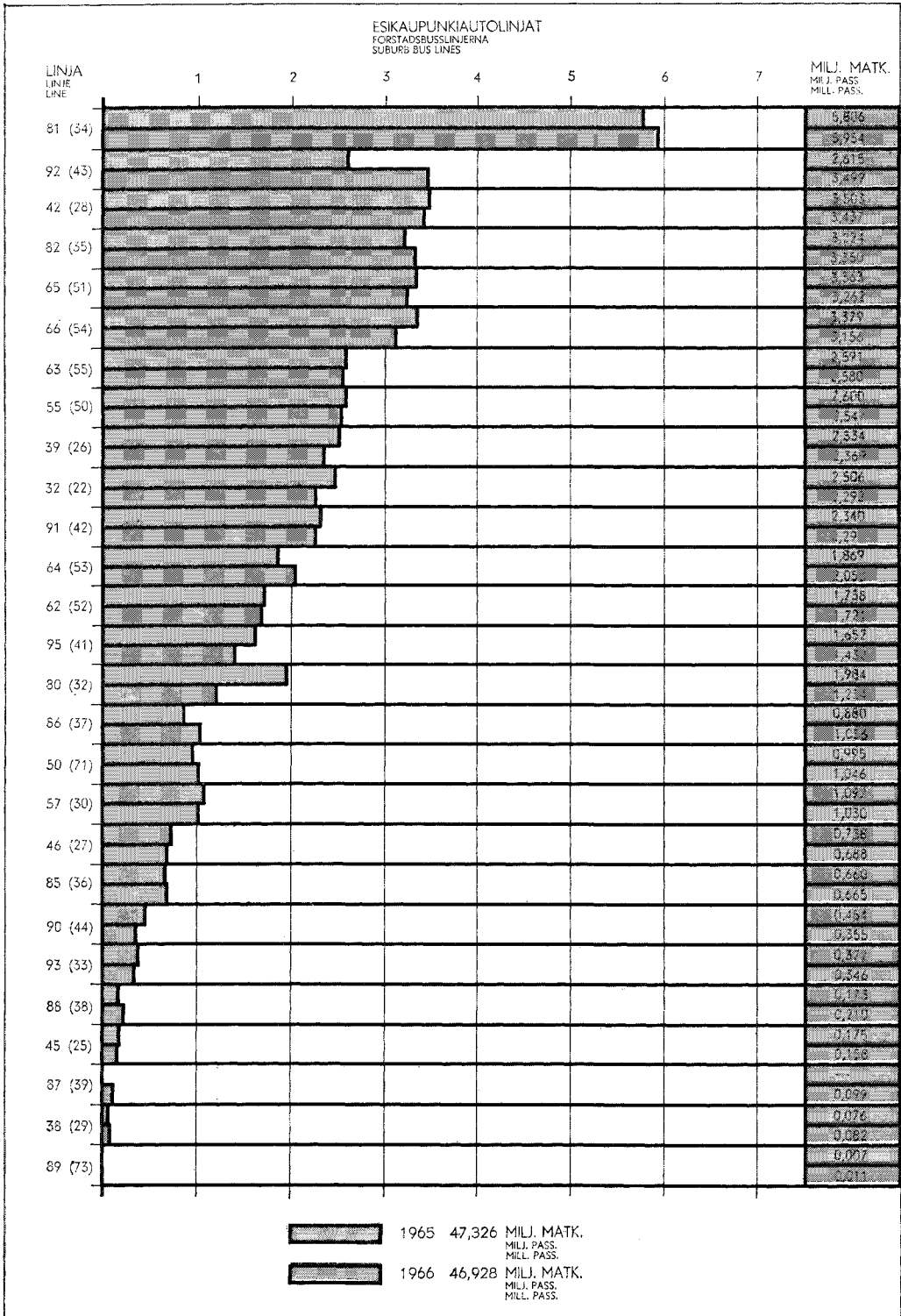
MATKUSTAJIEN LUKUMÄÄRÄ LINJOITTAIN VUOSINA 1965—1966

ANTALET PASSAGERARE LINJEVIS ÅREN 1965—1966
PASSENGERJOURNEYS PER LINES DURING THE YEARS 1965—1966

MATKUSTAJIEN LUKUMÄÄRÄ LINJOITTAIN VUOSINA 1965—1966

PASSAGERARANTALET LINJEVIS ÅREN 1965—1966
 TOTAL NUMBER OF PASSENGERS PER LINES DURING THE YEARS 1965—1966

LIIKKUVAN KALUSTON JA RATOJEN KUNNOSSAPITO

Huolto- ja korjaustoiminta on sujunut entiseen tapaan raitiovaunujen ja rataverkoston osalta. Auto-osastolla aiheutti sensijaan Vartiokylän varikon valmistuminen melkoisesti muutoksia tehtäväjakoon ja kalustonsijoitukseen. Vartiokylän varikolla suoritettiin käyttöhenkilökunnan järjestelyt siten, että selvittiin ilman vanhan järjestelmän vaatimia ns. hallimiehiä. Linja-autojen kuumavesisäilytys oli ensimmäistä talvikautta käytössä Vartiokylän varikolla.

Työsuunnittelua ja kustannusten valvontaa pyrittiin voimakkaasti kehittämään eri tahoilla. Tuotantopalkkiopalkkausta kehitettiin useissa kohdin tavoitteena suoraan urakointiin siirtyminen. Varastotoiminta keskitettiin Ruskeasuon päävarastoon ja Vallilan raitiovaunuvaraosavarastoon, joten eri toimintapisteisiin jäi vain käsivarastot. Kaluston määrä ja ajokilometrimäärä ovat pysyneet suunnilleen samana kuin viime vuonna. Henkilökuntaa on rationalisoinnin ansiosta voitu vähentää. Määräaikaishuoltojen ansiosta on saatu varsinaisten korjausten määrä vähenemään. Poikkeuksena ovat satunnaiset pienet huoltokorjaukset, jotka lisääntyivät huomattavasti sekä auto- että raitiovaunuosastolla. Syynä tähän oli poikkeuksellisen ankara pakkaskausi, joka aiheutti toimintahäiriöitä mm. paineilma-, polttoaine- ja vesijärjestelmissä. Johdinautoihin ei enää suoriteta muuta kuin välttämättömät liikennekelpoisuuden vaatimat korjaukset. Kaluston korkeasta iästä johtuen on jouduttu tekemään huomattava määrä erilaisia korjauksia.

Linja-autojen huolto- ja korjaustoiminta tapahtui Ruskeasuon korjaamolla sekä Koskelan, Ruskeasuon ja Vartiokylän varikoilla ja oli numerotietoina seuraavanlainen:

	1962	1963	1964	1965	1966
Alustan korjauksia	2 840	1 729	1 633	1 240	968
Korin korjauksia	549	532	635	805	608
Maalauksia	249	321	397	502	380
Moottorin täyskorjauksia	106	120	100	84	78
Huoltokorjauksia (satunn.)	20 379	19 854	21 710	20 820	26 124
Kolhiokorjauksia	1 439	1 203	1 505	1 690	1 628

Määräaikaishuoltoja

II—V	—	8 697	9 945	10 180	11 558
VI—VIII	—	146	173	197	232

32. Liikennelaitos

Seuraavat numerotiedot antavat kuvan raitiovaunujen ja johdinautojen huolto- ja korjaustoiminnasta Koskelan, Töölön ja Vallilan varikoilla:

	1962	1963	1964	1965	1966
Moottorivaunujen täyskorjauksia	42	42	43	41	34
Perävaunujen täyskorjauksia	6	11	15	6	8
Moott.vaunujen suuria osakorj. ...	153	165	163	194	223
Perävaunujen suuria osakorj.	28	37	27	19	18
Ratamoottorien korjauksia	321	360	358	257	241
Kolhiokorjauksia	544	520	616	659	691
Ulkopuolisia maalauksia	35	17	38	25	26
Pieniä huoltokorjauksia	9 770	9 360	9 290	9 670	10 226
Linjalla suoritettuja korj.	4 600	4 060	4 130	4 220	3 616
Johdinautojen korjauksia	637	536	431	385	367
Linjalla suoritettuja johdinautojen korjauksia	557	466	434	456	521

Rataverkoston normaalin huollon ja kunnossapidon lisäksi suunniteltiin ja rakennettiin useita uusia vaihteiden sähkölämmityslaitteita ja sähköisiä vaihteenkääntölaitteita. Ratamuutoksista mainittakoon Porvoonkadun ja Länsi Brahenkadun liikennejärjestelytöiden loppuun saattaminen sekä Kaivokadulla radan siirto alikulkutunnelitöiden aiheuttamien liikennejärjestelyjen yhteydessä.

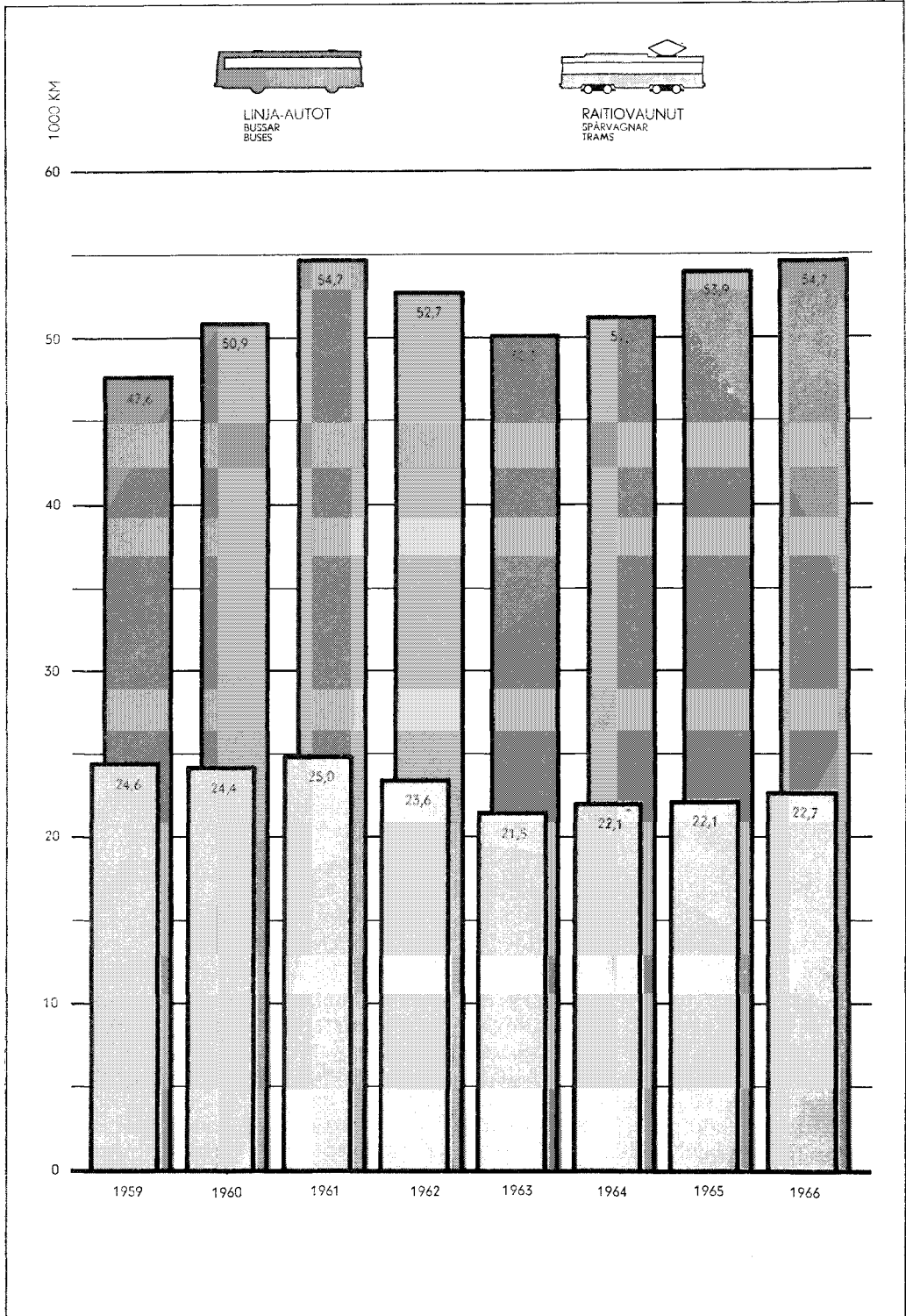
Rata- ja johdinautoverkostossa tapahtuneet muutokset ovat numerotietoina oheisessa taulukossa:

	1962	1963	1964	1965	1966
	m	m	m	m	m
Linjaraitteiden pituus	78 980	79 060	78 990	78 830	78 670
Ratapiha- ja halliraitteiden pituus	14 310	14 310	14 290	14 290	14 290
Uutta raidetta rakennettu tai vanhaa uusittu	1 610	940	2 590	1 000	4 250
Ajoverkoston kokonaispituus ...	107 920	105 970	104 880	103 620	103 460
Raitioteiden ajoverkosto	97 320	95 870	94 280	93 120	92 960
Johdinautojen ajoverkosto	10 600	10 070	10 070	10 500	10 500

Lisääntyneiden heikkovirtalaitteiden vuoksi perustettiin Vallilan sähkökorjaamoon erikoinen heikkovirtaosasto. Korjaamoilla on varsinaisen huolto- ja korjaustyön lisäksi valmistettu erilaista korjaamo- ja varastokalustoa sekä pysäkki-varusteita kuten sadekatoksia ja uudentyypisiä pysäkkikilpiä. Radiokeskus ja partioautot auttoivat välillisesti kaluston ja ratojen kunnossapidossa.

AJKILOMETRIMÄÄRIEN KEHITYS HUOLTO- JA KORJ. HENKILÖÄ KOHTI VUOSINA 1959—66

UTVECKLINGEN AV VAGNKILOMETER PER SERVICE- OCH PERSON ÅREN 1959—66
THE DEVELOPMENT OF OPERATED KILOMETERS PER SERVICE PERSON DURING THE YEARS 1959—66

RAKENNUSTOIMINTA JA -SUUNNITELMAT

Vartiokylän varikko valmistui alkuvuodesta ja otettiin käyttöön 29.5.1966 kesäaikatauluun siirtymisen yhteydessä. Varikkoon välittömästi liittyvä hoitohenkilökunnan kolmen perheen rivitalo valmistui joulukuun alussa.

Vallilan varikon väestönsuoja Hauhonpuiston kallioon valmistui vuoden lopulla. Väestönsuoja on B-luokan suoja ja tarkoitettu 200 hengelle.

Poliklinikan laajennus- ja uudistustyöt saatiin suoritetuksi kesällä, jolloin poliklinikan toimintaan saatiin huomattava parannus.

Laitoksen eri rakennuksissa tehtiin parannus- ja muutostöitä. Vallilan raitiovaunukorjaamon sosiaalityötiloihin rakennettiin sauna ja ns. kuntouttamisosastolle järjestettiin tilat. Lämpökeskuksia muutettiin öljykäyttöisiksi.

Liikennelaitoksen ja Vesilaitoksen henkilökunnan yhteisen, Siilitielle tulevan Arava-asuintalon suunnitelmat valmistuivat, mutta rakennustöitä ei toimintavuonna vielä ehditty aloittaa. Liikennelaitos hoitaa rakennuttamisen käytännöllisen puolen.

Koskelan varikon 300 hengen väestönsuojan luonnokset valmistuivat. Ruskeasuon autokorjaamon keskeneräisten kellaritilojen ja Koskelan autohuollon vapautuneiden varastotilojen käytöstä laadittiin suunnitelmat.

TIEDOTUS- JA SOSIAALITOIMINTA

Tiedotustoiminnan avulla pyrittiin erityisesti informoimaan kuntalaisia liikennelaitoksen palvelukyvyistä ja pyrkimyksistä. Aktiivista tiedotusta sekä lisättiin että tehostettiin. Ulkoisen tiedotustoiminnan runkona oli edelleenkin kiinteä yhteys lehdistöön. Sille annettiin lautakunnan kokousselostukset, reitti- ja aikataulumuutoksia koskevat uutiset ja maksulliset ilmoitukset. Uudistusten ja huomattavien liikenneasioiden yhteydessä järjestettiin erityisiä tiedotustilaisuuksia lehdistölle. Radiossa ja televisiossa selostettiin laitoksen toimintaa suotujen mahdollisuuksien mukaan. Eräitä käytännöllisiä ohjeita annettiin liikennevälineiden ilmoitustiloissa ja erityisesti rakennetuissa esitteiden jakelutelineissä pidettiin saatavilla tiedotusaineistoa.

Vuoden vaihteessa toimeenpantiin liikennelinjojen numerotunnusten muutos siten, että linjat numeroitiin päätepysäkkinsä postialueen mukaan. Numero-muutoksia selostava esite toimitettiin yhdessä postilaitoksen kanssa ja jaettiin kaikkiin Helsingin talouksiin.

Turistipalvelun tehostamiseksi lisättiin kahteen 3T linjan raitiovaunuun nauhurikuulutuslaitteet nähtävyyksien ja pysäkkien ilmoittamista varten. Sekä kuulutukseen että linjaa selostavaan esitteeseen lisättiin toisena vieraana kielenä saksankieli.

Keväällä ja syksyllä kohdistettiin voimakas ilmoitus- ja lentolehkirynnäkö yksityisautoilijoihin liikennelaitoksen liikennevälineiden käyttämiseksi työmatkoilla.

Kuljettajarahastukseen siirryttäessä selostettiin uutta menetelmää uutisin ja Lauttasaaren talouksiin jo hyvissä ajoin ennakolta jaetuin esittein. Osittain tästä lienee johtunut, että menetelmään suhtauduttiin alusta lähtien myönteisesti.

Vuoden aikana uudistettiin pysäkkikiilpiä siten, että niissä mainittiin linjan numerotunnusten lisäksi myös päätepysäkit. Pysäkkikuulutusta ja television käyttöä liikenteen ohjauksessa kokeiltiin.

Myös sisäistä tiedotustoimintaa parannettiin. Tiedotuslehti Meiltä ja Muualta saatiin julkaistuksi kahden viikon väliajoin ja vastaavasti henkilökuntalehti Liikennepeili ilmestyi entistä säännöllisemmin. Erittäin suurta helpotusta lehdelle merkitsi kaupunginhallituksen myöntämä määräraha, kun lehti sen jälkeen ei ollut enää yksinomaan riippuvainen vaikeasti hankittavien ilmoitusten tuotosta. Maaliskuussa lisättiin henkilökuntaan tiedotussihteeri.

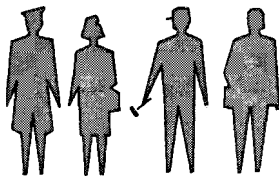
Henkilökunnan harrastustoimintaa tuettiin huoneistovaroisin ja avustuksin. Laitoksen museotoiminta saatiin hyvään alkuun kunnostamalla Vallilasta sopivat tilat sekä perustamalla museotoimikunta valvomaan ja hoitamaan museohart rastusta. Tässä mielessä on oltu yhteydessä Helsingin kaupunginmuseoon ja Kansallismuseoon sekä saatu näiltä arvokkaita neuvoja.

Laitoksen henkilökuntaa avustettiin asunnonhankinta- ja muissa sosiaalisissa kysymyksissä sekä toimenpitein että ohjein. Laitos avusti ratkaisevasti henkilökunnan asunto-osakeyhtiön perustamisessa, talon rakentamisessa sekä em. seikkoihin liittyvien asioiden järjestelyssä.

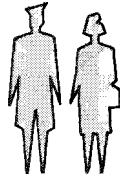
Sosiaalitoimintaan liitettiin vuoden vaihteessa huoltokonttorin toimintapiste. Sekä tästä että toiminnan tehostamisesta johtuen oli osaston henkilökuntaa lisättävä.

HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1960—1966

PERSONALENS UTVECKLING ÅREN 1960—1966
THE NUMBER OF THE STAFF DURING THE YEARS 1960—1966

HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ
ANTAL PERSONAL
STAFF, TOTAL

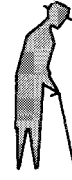
LIIKENNEHENK.
TRAFIKPERSONAL
OPERATING

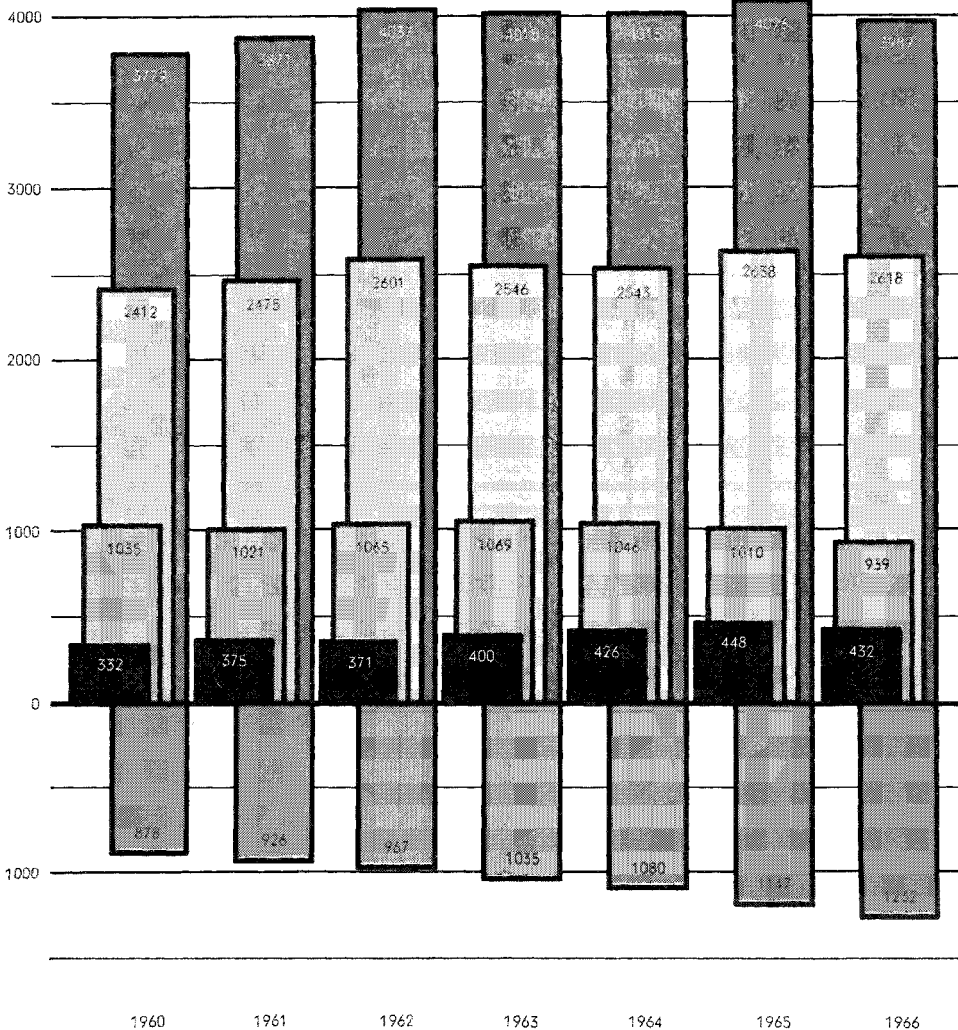
TYÖNTEKIJÄT
ARBETARE
WORKERS

TOIMIHENK.
FUNKTIONÄRER
OFFICIALS

ELÄKELÄISET
PENSIONÄRER
PENSIONERS

KOULUTUSTOIMINTA

Liikennehenkilökunnan koulutusta on hoidettu entiseen tapaan järjestämällä kuljettaja- ja rahastajakursseja. Näiden lisäksi autonkuljettajia on koulutettu kuljettajarahastajiksi sekä naispuolisia rahastajia raitiovaunukuljettajiksi.

Teknillistä koulutustoimintaa on suoritettu järjestämällä kurseja ja tiedotustilaisuuksia sekä teknilliselle että liikennehenkilökunnalle.

Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämille kurseille on osallistunut henkilökuntaa eri sektoreilta yhteensä 66. Liikennelaitoksen tarpeita silmälläpitäen Khn koulutustoimikunta järjesti syksyllä erillisen tuotantoteknillisen kurssin laitoksen henkilökunnalle. Kurssille osallistui 20 henkilöä. Ulkopuolisille kurseille on lisäksi lähetetty 17 henkilöä.

Oppisopimuksen tehneitä ammattioppilaita on ollut 15, joista 12 valmistui ammattitutkinnon suorittuaan nuoremmiksi ammattimieheiksi.

Laitoksen toimesta laadittiin Helsingin kaupungin liikenneopiston perustamissuunnitelma. Tämän mukaan koko liikennelaitoksen koulutustoiminta keskitettäisiin liikenneopiston puitteisiin. Liikennelaitoksen lautakunta hyväksyi 2.12.66 puolestaan liikenneopiston perustamissuunnitelman tehden kaupunginhallitukselle esityksen opiston perustamisesta.

VÄESTÖNSUOJELU

Helsingin kaupungin väestön- ja laitossuojeluun niveltyvää liikennelaitoksen vastaavaa toimintaa kehitettiin huomattavasti kertomusvuoden aikana. Organisaatiota laajennettiin ja täsmennettiin, ensiapu- ja suojelukoulutusta annettiin organisaation eri portaissa sekä toimintasuunnitelmat laadittiin entistä yksityiskohtaisemmiksi.

PALOSUOJELUTOIMINTA

Varikoissa sattui viisi tulipalon alkua, joista kaksi melko vaarallista ja liikkuvassa kalustossa 14 sekä lisäksi toistakymmentä ulkopuolisten kalustossa, joiden sammuttamiseen lainattiin laitoksen kalustoa. Tehokkaiden sammutusvälineiden ja asiantuntevan henkilöstön ansiosta palon alut saatiin nopeasti sammutetuiksi.

Palotarkastuksissa todetut puutteellisuudet korjattiin. Keväällä valmistuneeseen Varhan varikkoon asennettiin sprinkler- ja sähköhälytyslaitteet. Koskelan varikon polttoöljyn täydennyspaikalla ovat sprinkleryöt käynnissä. Muissa varikoissa suoritettiin pienempiä parannustöitä. Varhan varikon työnjohtajille selostettiin hälytysjärjestelmiä ja sammutuskaluston käyttöä sekä uusille tarkastajille ja kuljettajille liikkuvaa kalustoa koskevia paloturvallisuusmääräyksiä ja sammutuskaluston käyttöä.

Kaupungin järjestämille VSS-koulutuksen palo- ja pelastuskursseille osallistui runsaasti henkilökuntaa kaikilta varikoilta.

TYÖTURVALLISUUSTOIMINTA

Työnjohto ja paikalliset työturvallisuuselimet ovat eri alueilla työskennelleet jatkuvasti työturvallisuuden kehittämiseksi. Työpaikkoja, -välineitä ja -menetelmiä on parannettu ja epäkohtia korjattu.

Kaikilla työpaikoilla on suoritettu yleinen työturvallisuustarkastus, jossa havaitut vaarakohdat on korjattu tai erilaisin parannustoimenpitein pyritty tapaturmanvaara vähentämään mahdollisimman pieneksi.

Vuoden aikana toimeenpantiin jo kolmannen kerran koko laitosta käsittävä työturvallisuuskilpailu. Kilpailuun osallistuneista yhdeksästä kilpailuryhmästä kuusi alitti vuosien 1964—65 tapaturmamääriensä keskiarvon, voittaja peräti 55,6 %:lla. Kilpailuun luettiin mukaan vähintään kolmen päivän sairausajan aiheuttaneet tapaturmat. Koko laitoksen osalta näiden määrä, 333 tapaturmaa, väheni vuosien 1964—65 keskiarvosta 6,4 %:lla.

ALOITETOIMINTA

Aloitetoimintaa on laitoksen piirissä pyritty tehostamaan. Tätä tarkoittavia kehoituksia on sijoitettu eri työpaikoille. Kertomusvuonna tehtiin seitsemän aloitetta, joista kolme palkittiin. Palkkioiden yhteissumma oli 190 markkaa.

TUOTANTOKOMITEA

Tuotantokomitea piti kuluneen toimintakauden aikana kahdeksan kokousta.

Keskeisenä pyrkimyksenä on ollut teknillisen ja taloudellisen tuloksen parantaminen.

Kokouspöytäkirjat on lähetetty laitoksen ylimmälle johdolle kannanmäärittelyjä ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

HUOLTOKONTTORITOIMINTA

Huoltokonttorin tarkoituksena on saada hoidetuksi henkilökunnan toimeksiantot mahdollisimman vähän ajan- ja rahanhukkaa vaativalla tavalla sekä muutenkin edistää henkilökunnan taloudenhoitoa ottamalla vastaan ja hoitamalla jäsentensä tallettamia rahavaroja sekä myöntämällä lainoja jäsenilleen. Liikennelaitoksen apuna huoltokonttoria koskeissa asioissa toimii hoitokunta, joka kokoontuu kerran viikossa.

Huoltokonttorin jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 2 821. Lainoja myönnettiin 1 777 kpl yhteismäärältään 837 000 mk. Huoltokonttorin tilien kokonaissaldo vuoden vaihteessa oli 778 000 mk.

Huoltokonttori muutti 1.1.1966 Ruskeasuolle ja Töölöön perustettiin sosiaali- ja tiedotusosaston yhteyteen asiointipiste. Vuoden 1966 alusta huoltokonttorissa siirryttiin koneelliseen kirjanpitoon.

LÖYTÖTAVARA

Löytötavaratoimistoon talteenotettujen esineiden lukumäärä oli vuoden lopussa 11 294, joista voitiin toimittaa omistajilleen takaisin 3 665 esinettä.

TERVEYDENTILANNE

Terveystilanne on ollut tyydyttävä. Työpaikkahygieniaan ja bioteknologiaan näkökohtiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Poliklinikan välineistöä on lisätty hankkimalla mm. röntgenkone raaja- ja keuhkokuvausvauksia varten. Toiminta röntgenkoneella aloitettiin 4.8.1966 suoritettuna säteilytarkastuksen jälkeen. Vuoden lopussa hankittiin myös audiometri kuulotarkastuksia varten.

Seuraavassa muutamia lukuja poliklinikan toiminnasta viime vuosina.

	1962	1963	1964	1965	1966
Vastaanotolla kävijöitä	11 676	10 834	13 654	12 550	13 432
Sairaita	11 248	10 492	13 283	12 291	13 194
Lääkärintodistuksia	6 294	4 835	4 767	5 513	5 556
Rc. uudistamisia	3 249	3 015	3 034	2 890	3 454
Tulotarkastuksia	428	306	300	289	178
Lääk. määr. lab.tutk.	3 452	3 589	5 325	4 694	6 798
Kotikäyntejä	293	148	236	275	286
Pienoisrtg. tark.	3 251	4 080	3 453	3 182	3 132
Tark. tutk. kuts.	70	77	74	3	39
Uusia tub.tapauksia	11	5	5	5	2

Poliklinikan työtilat uudistettiin perusteellisesti entistä tarkoituksenmukaisemmiksi.

Kiertävän terveysisären vastaanotot aloitettiin 3.1.1966 Vallilassa ja Koskessa sekä 5.9.1966 Varhassa.

Terveystilanteen syiden takia toistaiseksi omaan työhönsä kykenemättömien, mutta muuten työkykyisten henkilöiden tervehdyttämiseksi työterapian avulla ryhdyttiin toukokuusta lähtien näille henkilöille järjestämään kevyttä työtä lääkärin valvonnan alaisena. Tällaisessa työssä on jatkuvasti ollut noin 20 henkilöä pääasiassa auton- ja raitiovaununkuljettajia. Tervehtymisaika on ollut keskimäärin 11 viikkoa.

Raitiolinjat v. 1966

N:o	Linja	Liikennöimisaika
1	Kauppatori—Käpylä	1.1.—31.12.
1A	Eira—Käpylä	»
3B	Eira—Erottaja—Kallio—Töölö—Kauppatori—Eira	»
3T	Eira—Kauppatori—Töölö—Kallio—Erottaja—Eira	»
4	Kirurgi—Munkkiniemi	»
4A	Erottaja—Munkkiniemi	1.1.—31. 8.
4S	Kauppatori—Munkkiniemi	1.1.—31.12.
5	Katajanokka—Töölöntori	»
6	Hietalahti—Arabia	»
7	Etu—Töölö—Sörnäinen	»
8	Salmisaari—Vallila	»
9	Kauppatori—Vallila	»
10	Linjat—Ruskeasuo	»
10N	Arabia—Ruskeasuo	»
10S	Kauppatori—Ruskeasuo	»

Keskikaupunkiautolinjat v. 1966

N:o	Linja	Liikennöimisaika
11 (100)	Ruskeasuo—Invalidisäätiö	1.1.—31.12.
12 (72)	Kauppatori—Sörnäinen	18.4.—10.10.
13	Marian sairaala—(Kauppatori)—Etu—Töölö	1.1.—31.12.
13S	Marian sairaala—(Kauppatori)—Hietaniemi	»
14	Eira—Tukholmankatu	»
14A	Viiskulma—Tukholmankatu	»
15	Siltasaari—Taka—Töölö	»
16	Punavuoret—Kruunuhaka	»
16A	Munkkisaari—Kruunuhaka	»
17	Merikatu—Aleksis Kivenkatu	»
18	Kruunuhaka—Meilahden klinikat	»
19	Ruoholahti—Jätkäsaari	12.9.—31.12.
20 (23)	Erottaja—Lauttasaari (Isokaari)	1.1.—31.12.
20N (23N)	Rautatienatori—Lauttasaari	»
20V (23A)	Erottaja—Lauttasaari (Katajajarju)	»
21 (24)	Asema-aukio—Lauttasaari (Teollisuusalue)	»
21V (24A)	Asema-aukio—Lauttasaari (Teollisuusalue)	»
23 (19)	Eläintarha—Pasila	»
24 (21)	Erottaja—Seurasaari	»
57 (30)	Vanha Kirkkopuisto—Kulosaari	»

Esikaupunkiautolinjat v. 1966

N:o	Linja	Liikennöimisaika
32 (22)	Simonkenttä—Etelä-Haaga	1.1.—31.12.
38 (29)	Simonkenttä—Lassila	»
39 (26)	Simonkenttä—Konala	»
39N (26N)	Rautatientori—Konala	»
42 (28)	Erottaja—Kannelmäki	—
45 (25)	Simonkenttä—Malminkartano	»
46 (27)	Erottaja—Kaarela	»
46N (27N)	Rautatientori—(Kannelmäki)—Kaarela	»
50 (71)	Sörnäinen—Pajamäki	»
50A (71A)	Sörnäinen—Strömbergin tehdas	»
55 (50)	Marian sairaala—Koskela	»
62 (52)	Rautatientori—Maunula	»
63 (55)	Erottaja—(Maunula)—Länsi-Pakila	»
63A (55A)	Erottaja—Suursuo	»
64 (53)	Rautatientori—Itä-Pakila	»
64A (53A)	Rautatientori—Oulunkylä (Patola)	»
65 (51)	Rautatientori—Oulunkylä (Veräjämäki)	»
66 (54)	Rautatientori—Länsi-Pakila	»
66A (54A)	Rautatientori—Suursuo	»
66N (54N)	Rautatientori—(Maunula)—Länsi-Pakila	»
80 (32)	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi (Eränkävijäntori)	1.1.—31. 8.
80N (32N)	Rautatientori—(Kulosaarentie)—Länsi-Herttoniemi	»
81 (34)	Pajamäki—Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	1.1.—31.12.
81A (34S)	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	1.1.—31. 8.
»	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	1.1.—31. 8.
»	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi	1.9.—31.12.
81N	Rautatientori—(Kulosaarentie)—Länsi-Herttoniemi	»
81V (34V)	Simonkenttä—Pajamäki	1.1.—31.12.
82 (35)	Rautatientori—Roihuvuori	»
85 (36)	Rautatientori—Jollas	»
86 (37)	Rautatientori—Santahamina (Sotilasalue)	»
87	Rautatientori—Laajasalon öljysatama	3.1.—31.12.
88 (38)	Rautatientori—Kaitalahti	1.1.—31.12.
89 (73)	Eränkävijäntori—Roihuvuori—Reposalmen uimaranta	13.6.—17. 8.
»	Myllypuro—Roihuvuori—Reposalmen uimaranta	»
90 (44)	Rautatientori—Puotinharju	1.1.—31.12.
91 (42)	Rautatientori—Puotila	»
92 (43)	Rautatientori—Myllypuro	»
92A	Rautatientori—Myllypuro (Yläkiventie)	1.9.—31.12.
92S	Rautatientori—Myllypuro (Myllypadontie)	»
93 (33)	Rautatientori—Marjaniemi	1.1.—31.12.
95 (41)	Rautatientori—Vartioharju	»
95N (41N)	Rautatientori—(Puotila)—Vartioharju	»

LIKENNELAITOKSEN LINJOJEN KANNATTAVUUS V. 1966

RAITIOLIKENNE

Linja	Ajokm. (linja- ja halliajo)	Paikkakm. (tuhansia)	Matkat	Mtk/ km	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus %		
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%			
1	878 681	74 095	3 843 110	4,4	1 691 915	44,0	1 603 654	41,7	=	88 281	=	5,2	39,8
3B	899 536	79 986	6 946 281	7,7	3 049 159	43,9	1 866 227	26,9	=	1 182 932	=	38,8	49,7
3T	906 242	80 778	6 630 028	7,3	2 894 740	43,7	1 867 187	28,2	=	1 027 553	=	35,5	47,5
4	1 384 422	126 677	6 711 591	4,8	2 938 380	43,8	2 374 720	35,4	=	563 660	=	19,2	35,2
5	496 645	42 759	4 049 636	8,2	1 816 086	44,8	1 140 655	28,2	=	675 431	=	37,2	33,1
6	935 091	92 617	6 036 927	6,6	2 671 380	44,3	1 886 759	31,3	=	784 621	=	29,4	44,2
7	683 072	64 209	5 011 591	7,3	2 227 421	44,4	1 531 269	30,6	=	696 152	=	31,3	27,4
8	713 888	61 901	3 342 995	4,7	1 520 964	45,5	1 345 414	40,2	=	175 550	=	11,5	31,6
9	270 234	19 063	1 572 243	5,8	703 100	44,7	587 907	37,4	=	115 193	=	16,3	35,1
10	1 144 668	100 376	6 123 970	5,3	2 713 953	44,3	2 149 377	35,1	=	564 576	=	20,8	40,0
Raitiolinjat	8 312 479	742 461	50 268 372	6,0	22 227 098	44,2	16 353 169	32,5	=	5 873 929	=	26,4	38,1

DIESELAUTOLIKENNE

Linja	Ajokm. (linja- ja halliajo)	Paikkakm. (tuhansia)	Matkat	Mtk/ km	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus %		
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%			
11	17 964	1 029	43 922	2,4	23 663	53,9	62 473	142,2	—	38 810	—	164,0	2,2
12	3 881	132	16 908	4,4	9 437	55,8	9 913	58,6	—	476	—	5,0	48,8
13	280 112	15 703	832 021	3,0	388 244	46,7	477 883	57,4	—	89 639	—	23,1	26,1
14	865 066	49 963	5 672 390	6,6	2 475 915	43,6	1 321 109	23,3	=	1 154 806	=	46,6	52,2
15	82 096	3 478	139 220	1,7	68 420	49,1	175 812	126,3	—	107 392	—	157,0	16,0
16	402 516	22 052	1 634 641	4,1	738 811	45,2	665 227	40,7	=	73 584	=	10,0	30,1
17	656 768	36 609	4 262 359	6,5	1 911 816	44,9	1 039 432	24,4	=	872 384	=	45,6	60,7
18	708 462	40 413	2 885 342	4,1	1 314 180	45,5	1 011 466	35,1	=	302 714	=	23,0	44,4
19	17 445	653	10 650	0,6	5 261	49,4	37 866	355,6	—	32 605	—	619,7	2,3
20	1 314 998	66 744	4 237 314	3,2	1 979 040	46,7	1 589 545	37,5	=	389 495	=	19,7	40,3
21	1 404 990	64 863	4 343 510	3,1	2 272 185	52,3	2 149 804	49,5	=	122 381	=	5,4	46,4
23	100 078	5 573	211 816	2,1	123 257	58,2	174,615	82,4	—	51 358	—	41,7	7,3
24	110 200	6 430	200 017	1,8	109 284	54,6	161 306	80,6	—	52 022	—	47,6	15,8
Suomenl.	—	—	25 300	—	14 388	—	27 000	107,0	—	12 692	—	88,2	—
Keskik. linjat	5 964 576	313 642	24 515 410	4,1	11 433 901	46,6	8 903 531	56,4	=	2 530 370	=	22,1	—
32	769 960	42 958	2 291 694	3,0	1 397 427	61,0	1 051 450	45,9	=	345 969	=	24,8	37,9
38	89 526	4 542	81 460	0,9	51 326	63,0	127 937	157,1	—	76 611	—	149,3	17,6
39	1 105 278	60 669	2 368 590	2,1	1 541 772	65,1	1 265 667	53,4	=	276 105	=	17,9	43,7
42	1 466 865	79 164	3 437 295	2,3	1 990 351	56,3	1 781 102	51,8	=	209 249	=	10,5	47,7
45	200 848	11 358	158 096	0,8	109 710	68,6	203 361	128,6	—	93 651	—	85,4	16,1
46	583 407	32 041	687 778	1,2	456 804	66,4	591 725	86,0	—	134 921	—	29,5	27,1
50	517 561	25 444	1 045 709	2,0	639 974	61,2	874 602	83,6	—	234 628	—	36,7	41,2
55	780 534	45 368	2 547 321	3,3	1 373 497	53,9	1 170 205	45,9	=	203 292	=	14,8	43,1
57	484 135	26 042	1 029 867	2,1	534 444	51,9	628 130	61,0	—	93 686	—	17,5	27,2
62	788 283	43 176	1 721 459	2,2	1 027 496	59,7	1 040 344	60,4	—	12 848	—	1,3	37,6
63	1 257 088	67 756	2 580 223	2,1	1 559 861	60,5	1 490 214	58,1	=	61 647	=	4,0	45,2
64	902 043	48 862	2 058 492	2,3	1 278 106	62,1	1 110 133	53,9	=	167 973	=	13,1	40,8
65	1 294 821	71 560	3 261 598	2,5	1 834 960	56,3	1 564 811	48,0	=	270 149	=	14,7	40,1

32. Liikennelaitos

Linja	Ajokm (linja- ja halliajo)	Paikkakm (tuhansia)	Matkat	Mk/ mk	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus %	
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%		
66	1 377 365	74 496	3 155 883	2,3	1 904 221	60,3	1 629 561	51,8	=	274 660	= 14,4	44,2
80	600 203	32 985	1 234 980	2,1	745 730	60,4	727 990	58,9	=	17 740	= 2,4	31,1
81	2 327 427	130 029	5 954 029	2,6	3 418 472	57,4	2 643 515	44,4	=	774 957	= 22,7	43,4
82	1 245 791	68 216	3 350 546	2,7	2 017 255	60,2	1 445 222	43,1	=	572 033	= 28,4	44,6
85	442 704	24 221	664 844	1,5	437 868	65,9	500 404	75,3	—	62 536	— 14,3	32,9
86	670 998	36 692	1 055 575	1,6	717 445	68,0	740 915	70,2	—	23 470	— 3,3	36,8
87	66 646	2 730	99 070	1,5	67 505	68,1	109 883	110,9	—	42 378	— 62,8	39,9
88	176 258	9 348	209 751	1,2	140 844	67,1	190 515	90,8	—	49 671	— 35,3	23,8
89	4 514	171	11 140	2,5	7 005	62,9	5 967	53,8	=	1 038	= 14,8	49,4
90	315 231	15 495	354 648	1,1	249 814	70,4	428 882	120,9	—	179 068	— 71,7	24,4
91	1 434 863	78 294	2 291 189	1,6	1 604 433	70,0	1 551 984	67,7	=	52 449	= 3,3	36,3
92	1 970 698	104 780	3 499 054	1,8	2 468 570	70,6	2 313 042	66,1	=	155 528	= 6,3	44,0
93	301 894	16 931	346 415	1,1	237 660	68,6	304 008	87,8	—	66 348	— 27,9	22,0
95	968 572	55 807	1 431 809	1,5	1 001 270	69,9	948 614	66,3	=	52 656	= 5,3	31,3
Esikaup. linjat	22 143 513	1 209 135	46 928 515	2,1	28 813 820	61,4	26 448 191	56,4	=	2 365 629	= 8,2	40,2
Autolinjat	28 108 089	1 522 777	71 443 925	2,5	40 247 721	56,3	35 351 722	49,5	=	4 895 999	= 12,2	

Kuormitusprosentti selvittää vuoden aikana keskimääräisen puolta kierrosta kohti olleen matkustajamäärän verrattuna vaunun rekisteröityyn paikkalukuun.

Selitys	Raitioliikenne		Autoliikenne		Laivaliikenne		Asuntokiinteistöt		Yhteensä	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
Tuotot	22 227 098		40 247 721		293 000		243 699		63 011 518	
Linja/välittömät kustannukset ..	16 353 169		35 351 722		220 361		310 279		52 235 531	
Katetuotto I	+5 873 929	+26,4	+ 4 895 999	+12,2	+72 639	+24,8	—66 580	—27,3	+10 775 987	+17,1
Kuljetusmuoto- kustannukset ..	9 139 129	41,1	10 181 141	25,3					19 320 270	30,7
Katetuotto II ...	—3 265 200	—14,7	— 5 285 142	—13,1	+72 639	+24,8	—66 580	—27,3	— 8 544 283	—13,6
Yhteiset kustan- nukset	(4 917 401)	22,1	(8 904 103)	22,1	(64 885)	22,1	(53 978)	22,1	13 940 367	22,1
Tulos	(—8 182 601)	—36,8	(—14 189 245)	—35,2	(+ 7 754)	+ 2,7	(—120 558)	—49,4	—22 484 650	—35,7
Pääoman korko %									5 001 915	
									—17 482 735	—27,7

Liikennelaitoksen käyttöomaisuuden muutokset v. 1966

	Arvo 1. 1. 66	Lisäykset			Vähennykset			Arvo 31.12.66
		Talousarvion pääomamää- rärahoilla hankittu	Keskeneräi- sistä uudis- hankinnoista siirretty	Muutlisäsel- vitykset(sel- vitys)	Poistot	%	Muut vähennykset (selvitys)	
1. Liikennekiinteistöt								
a. Tontit ym.	4 587 074	—	—	¹⁾ —	—	—	—	4 587 074
b. Rakennukset ym.	27 657 274	1 347 034	2 349 620	15 939	1 081 149	2½	—	30 288 718
c. Liikennekioskit	71 931	—	—	—	14 239	10	—	57 692
								34 933 484
2. Asuntokiinteistöt								
a. Tontit	444 850	—	—	—	—	0	—	444 850
b. Rakennukset ...	953 971	12 587	—	—	38 104	1½	—	928 454
								1 373 304
3. Radat ja ajojohdot	6 788 679	—	369 568	—	665 246	5	—	6 493 001
4. Raitiovaunusto								
a. Moottori ja perä- vaunut	19 641 680	—	6 522	²⁾ —	1 279 625	4	—	18 368 577
b. Työvaunut	237 417	113 054	26 583	2 930	59 543	15	—	320 441
c. Työvaunut	276 893	—	—	—	15 778	4	—	261 115
								18 950 133
5. Linja-autovaunusto								
a. Linja-autot	21 108 333	2 000 038	840 302	—	3 975 038	12	—	19 973 635
b. Työautot	44 860	49 623	—	—	30 476	15	—	64 007
c. Keskeneräiset linja-autot	—	—	223 292	—	—	—	—	223 292
								20 260 934
6. Johdinautovaunusto								
a. Johdinautot	148 030	—	—	—	27 760	10	—	120 270
b. Työvaunut	1 840	6 852	—	—	1 840	15	—	6 852
								127 122
7. Johdinautojen ajo- johdot	85 170	—	—	—	10 290	5	—	74 880
3. Henkilö-, radio- ja varastojen autot ...	97 911	17 685	—	—	23 196	15	—	92 400
9. Lautta	44 335	—	9 972	—	14 596	6	—	39 711
10. Kalusto	941 287	91 463	103 736	—	125 092	10	—	1 011 394
11. Puhelinosuudet ...	127 300	—	—	³⁾ 37 100	—	—	—	164 400
12. Keskeneräiset uu- dishankinnat	72 916	22 431	201 133	—	—	—	⁴⁾ 2 930	293 550
	83 331 751	3 660 767	4 130 728	55 969	7 361 972		2 930	83 814 313

Poistosummaan mk 7 361 972 sisältyy käyttöomaisuuden myynnistä ja romutuksesta johtuvia ylimääräisiä poistoja mk 71 111 seuraavasti:

4a	44 310
5a	19 855
5b	578
6a	1 760
6b	150
8	4 458

32. Liikennelaitos

Selvitys käyttöomaisuuden muista lisäyksistä

1) Väliaikainen tiejärjestely Vartiokylän hallialueella (Rahatoimiston kirje 24.8.1966 n:o 1314)			15 939
2) 1-akselinen työmaavaunu HKL-1786 siirretty keskeneräisten uudishankintojen ryhmästä työvaunuihin		2 930	
3) 3 uutta puhelinosuutta n:ot 100965, 178565 ja 178583 a 1 200 mk	3 600		
Puhelinosuuksien arvon korotus (134x250 mk)	33 500	37 100	
		<u>55 969</u>	

Selvitys käyttöomaisuuden muista vähennyksistä

4) 1-akselinen työmaavaunu HKL-1786 siirretty keskeneräisten uudishankintojen ryhmästä työvaunuihin		<u>2 930</u>
---	--	--------------

HENKILÖKUNNAN RAKENNE JA MUUTOKSET v. 1966

Toimintayksikkö	Virkasuhde				Työsopimus-		Yhteensä			Erotus vuoteen 1965 verratt. *)
	Vakin.		Tilap.		suhde		M	N	Y	
	M	N	M	N	M	N				
Hallinto	4	—	—	—	—	1	4	1	5	+ 1
Kansliaosasto	1	—	2	3	—	1	3	4	7	= 0
Järjestelyosasto	—	—	1	—	—	1	8	1	9	= 0
Sosiaali- ja tiedotus-										
osasto	1	—	—	2	—	1	1	3	4	+ 2
Taloulosasto	—	—	25	33	9	33	34	66	100	— 16
Hankintaosasto	—	—	13	14	34	8	47	22	69	— 5
Autoliikenneosasto	1	—	996	805	2	11	999	816	1 815	— 30
Raitioliikenneosasto	1	—	448	451	—	16	449	467	916	— 35
Liikennesuunnittelu-										
osasto	1	—	4	7	2	7	7	14	21	+ 10
Autokorjaamo-										
osasto	1	—	10	4	453	29	464	33	497	— 15
Raitiovaununkorjaa-										
mo-osasto	1	—	20	2	289	54	310	56	366	— 12
Rataosasto	—	—	10	2	147	5	157	7	164	— 7
Teknillinen suunnit-										
teluosasto	—	—	2	—	11	3	13	3	16	= 0
Koko henkilökunta	11	—	1 531	1 323	954	170	2 496	1 493	3 989	— 107

*) Toimintayksikköjen muutoksiin sisältyvät myös toimintayksikköjen väliset sisäiset henkilösiirrot.